

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Редагування перекладу різних типів та жанрів

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Російсько-український переклад»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший

філологічний факультет

Мова навчання українська, російська

Розробник: к.ф.н., асистент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології Тарангул Ірина Леонідівна

Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=0kDsvAwAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон: 0954653637

E-mail: i.tarangul@chnu.edu.ua

Консультації: Очні консультації: вівторок 13.00-14.00

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю

- 1. Анотація дисципліни.** Курс «Редагування перекладу текстів різних типів та жанрів» призначений для студентів 4 курсу спеціальності «Переклад (російсько-український)». Протягом вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти блок теоретичних знань про основи редакторської роботи над перекладним текстом та оволодіти навичками редакторської підготовки тексту до друку у видавництві.
- 2. Мета навчальної дисципліни:** теоретичне осмислення перекладацької діяльності на етапі редагування тексту перекладу; формування навичок критичного аналізу перекладного тексту та вмінь редакторського аналізу й редакторської правки текстів, різних за жанровим та тематичним спрямуванням.
- 3. Пререквізити.** Основи перекладознавства. Сучасна російська мова. Сучасна українська мова. Практичний курс перекладу.

4. Результати навчання

Загальні компетентності: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності: Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Знати:

- специфіку та етапи роботи редактора з перекладним текстом;
- основні види редагування перекладної літератури;
- редакційно-видавничі вимоги до перекладача;
- особливості перекладу як процесу перетворення оригінального тексту в перекладний та етапи перекладацької діяльності;
- особливості редакторського читання тексту;
- структуру тексту як цілісності та своєрідність його компонентів;

ВМІТИ:

- застосовувати методику редакторського аналізу рукопису твору;
- знаходити оптимальний варіант перекладу;
- визначати стиль тексту і здійснювати його аналіз з урахуванням лінгвостилістичного аналізу;
- здійснювати редагування перекладних творів різних типів та жанрів.

5. Опис навчальної дисципліни**5.1. Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни Основи професійної діяльності перекладача												
Форма навчання	Рік підготовки	семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	5	150	2	30		30		82	8	іспит
Заочна												

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	Денна форма				
		у тому числі	л	с	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні засади редакторської роботи з текстом перекладу					
Тема 1. Зміст роботи редактора з перекладним текстом	13	3	2			8
Тема 2. Види редагування перекладної літератури	14	3	2			9
Тема 3. Редакційно-видавничі вимоги до перекладача і відтворення ним іншомовних текстів	12	2	2			8
Тема 4. Втрати при відтворенні тексту й редакторська допомога перекладачеві	14	4	2			8
Тема 5. Українська школа редакторсько-перекладацької роботи	14	4	2			8
Разом за ЗМ1	71	16	10		4	41
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості редагування різних видів та жанрів перекладацької літератури					
Тема 6. Переклад ліричних творів: способи та методи спільної роботи перекладача й редактора. Редакторська підготовка перекладів балад і поем.	14	2	4			8
Тема 7. Особливості перекладу й редагування	14	2	4			8

епічних та фольклорних текстів.						
Тема 8. Редагування перекладних творів сатири і гумору. Специфіка редагування перекладних творів літератури для дітей	14	2	4			8
Тема 9. Практика редагування перекладної літератури у періодичних виданнях	16	4	4			8
Тема 10. Мовностилістичні засади відтворення та редагування іншомовних текстів	17	4	4			9
Разом за ЗМ 2	79	14	20		4	41
Усього годин	150	30	30		8	82

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Розвиток української перекладної літератури та її перспективи.
2	Редагування перекладних текстів публіцистики, есеїстики.
3	Робота з рукописом перекладача та відображення в ньому індивідуальних особливостей авторського тексту й манери інтерпретатора.
4	Калькування і буквализм у перекладах із споріднених мов .
5	Святе Письмо: його українські перекладачі та видавничі редактори.
6	Редакторська підготовка перекладів балад.
7	Основні елементи фольклорних творів, необхідні для збереження під час редакторсько-видавничої роботи.
8	Рекомендації видавничого редактора інтерпретаторові казок.
9	Перекладні твори у спеціалізованих періодичних виданнях і редакторська робота з ними.
10	Місце архаїзмів, діалектизмів і неологізмів у перекладах та редакторська робота з ними

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є іспит.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)										Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

7. Рекомендована література

1. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учебное пособие. Изд. 2-е, испр. – М., 2004.
2. Бабенко В. М. Художній переклад: історія, теорія, практика. Навчальн. посібн. [Текст]. Кіровоград, 2007. 325 с.
3. Венгренивська М. А., Гнатюк А. Д. Творча майстерня перекладача. РВЦ «Київський університет», 1998. 90 с.
4. Гайнічеру О. І. Поезія і мистецтво перекладу. К.: Дніпро, 1990. 212 с.
5. Гоголь М. В. Тарас Бульба. Перекл. з російськ. В. Шкляра. К.: Дніпро, 2003. 164 с.
6. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах. Львів: ВО «Вища школа». Вид-во при ЛДУ, 1974. 294 с.
7. Григорій Кочур і український переклад. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ-Ірпінь: Перун, 2004. 280 с.
8. Губарець В. Редактор і переклад: Основи видавничої роботи з відтвореними текстами: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 176 с.
9. Єсенін Сергій. Поезії. Перекл. з рос. К.: Дніпро, 1975. 247 с.

10. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування: Посібник. К.: Парламентське вид-во, 2004.
11. Затонський В. В. Модернізм і постмодернізм. М.: Епіцентр, Х.: Фоліо, 2000. 256 с.
12. Зелінська Н. В. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан. Львів: Світ, 2002. 268 с.
13. Зеров М. Українське письменство. К.: Основи, 2003. 1302 с.
14. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. На матеріалі англomовних перекладів української прози. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 1989. 215 с.
15. Калашник Н., Гетьман Н. Теорія та практика перекладу. Запоріжжя: ВАТ «Мотор-Січ», 2004. 314 с.
16. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови. Навч. посібник. - Львів: ПАІС, 2001. 224 с.
17. Ковганюк С. Практика перекладу. З досвіду перекладача. К.: Дніпро, 1968. 274 с.
18. Коломієць Л. Концептуально методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2004.
19. Коптілов В.В. Актуальні питання українського художнього перекладу. К.: Вид-во Київського університету, 1971. 130 с.
20. Коптілов В. В. Першотвір і переклад. Роздуми і спостереження. К.: Дніпро, 1972. 216 с.
21. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Навч. посібн. К.: Юніверс, 2003. 280 с.
22. Кочур Г. П. Перекладацький доробок неокласиків. Проблеми літературознавства і художнього перекладу. Зб. наук, праць і матеріалів. - Львів: НТШ, 1997. С. 191 - 196.
23. Кочур Г. П. Третє відлуння. Поетичні переклади. К.: Рада, 2000. 552 с.
24. Кундзіч О. Л. Слово і образ. К.: Радянський письменник, 1966. 131 с.
25. Кундзіч О. Л. Творчі проблеми перекладу. К.: Дніпро, 1973. 264 с.
26. Лукаш Микола. Біобібліографічний покажчик. Львів: ВЦ ЛНУ, 1999. 354 с.
27. Модестов В. С. Художественный перевод: история, теория, практика. Учебное пособие. Москва: Изд-во Литературного института им. А. М. Горького, 2006. 461 с.
28. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу. // Всесвіт, 2006. №1-2. С. 172-190.
29. Наливайко Д. Василь Стус - перекладач. [Текст]. - Всесвіт. 1991. № 1. С. 183.
30. Наш сучасник Микола Зеров. [Текст]. Луцьк: ВМА «Терен», 2006. С. 175.
31. Некряч Т. Є. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Навч. посібн. Вінниця: Нова книга, 2008. 195 с.

32. Партико З. В. Загальне редагування. Львів: Афіша, 2001. 415 с.
33. Радчук В. Переклад - рушій чи гальмо? // Теорія і практика перекладу. Вип. 17. К., 1990. С. 26-31.
34. Редактор и перевод. Сборник статей. М.: Книга, 1965. 155 с.
35. Рильський М. Т. Мистецтво перекладу. К.: Радянський письменник, 1975. 343 с.
36. Рильський М. Т. Искусство перевода. Статьи, заметки, письма. М.: Советский писатель, 1986. 335 с.
37. Рильський М. Т. Проблеми художнього перекладу. // Рильський М. Т. Зібрання творів у двадцяти томах [Текст]. К.: Наукова думка, 1987. С. 239-307.
38. Содомора А. Студії одного вірша. Львів: Літопис, 2006. 364 с.
39. Тимошик М. С. Історія видавничої справи. Підручник. К.: Наша культура і наука, 2003. С. 262-288.
40. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця. Практичний посібник. К.: Наша культура і наука, 2005. 559 с.
41. Тисячоліття. Поетичний переклад України-Русі. К.: Дніпро, 1995. 693 с.
42. Ткаченко В. П., Чеботарьова І. Б. та ін. Енциклопедія видавничої справи. [Текст]. Харків: Прапор, 2008. С. 106-169.
43. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. Лингвистические проблемы. М.: Высшая школа, 1983. 303 с.
44. Федоров А. В. Искусство перевода и жизнь литературы. Очерки. Л.: Советский писатель, 1983. 352 с.
45. Фразеологія перекладів Миколи Лукаша. Словник-довідник. К.: Довіра, 2002. 735 с.
46. Чередниченко О. І. Про мову і переклад: мова в соціокультурному просторі, переклад як міжкультурна комунікація. К.: Либідь, 2007. 247 с.
47. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. К.: Смолоскип, 2009. 312 с.

8. Інформаційні ресурси

Сайт ЧНУ, дистанційне навчання: <https://moodle.chnu.edu.ua/>